ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1946

Vyhlásené: 03.06.1946 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

113.

Vyhláška ministra dopravy

ze dne 23. května 1946

o úplném znění zákona o zabírání budov neb jejich částí pro účely veřejné.

Podle čl. II zákona ze dne 7. května 1946, č. 112 Sb., kterým se mění zákon ze dne 12. srpna 1921, č. 304 Sb., o zabírání budov neb jejich částí pro účely veřejné, vyhlašuji v příloze úplné znění zákona č. 304/1921 Sb., jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. 112/1946 Sb.

gen. Hasal v. r.

Příloha k vyhlášce č. 113
1946 Sb.

Zákon
ze dne 12. srpna 1921, č. 304 Sb., o zabírání budov neb jejich částí pro účely veřejné, ve znění zákona ze dne 7. května 1946, č.112 Sb.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

(1) Zemský národní výbor, na Slovensku orgán určený Sborem povereníků, (v dalším zabírací úřad) může, pokud není vhodných místností, zabrati k užívání budovy nebo místnosti pro účely veřejné a, pokud to žádá veřejný zájem, i pro účely obytné, a dále pro přesídlení uživatelů budov nebo místností zabraných pro takové účely.

(2) S budovami neb místnostmi mohou býti k užívání zabrány v rozsahu nutně potřebném pro účel, pro nějž se zabírá:

a) dvůr, zahrada neb jiný pozemek, který s nimi tvoří jeden celek tím, že slouží účelu v nich sledovanému,

b) zařízení budov neb místností. Zařízení může býti zabráno jen, je-li v den, kdy bylo doručeno pozvání k šetření, ve vlastnictví vlastníka budovy neb uživatele budovy nebo místností, dále pokud ho vlastník budovy zcela nebo z části zabrané neb uživatel budovy neb místnosti nezbytně nepotřebuje ku provozování dosavadní hospodářské činnosti neb účelu, který dosud sledoval v zabraném předmětě, a pokud nejde o zařízení umělecky neb historicky cenné, kteréž může býti toliko výjimečně zabráno k representačním účelům veřejným.

(3) Ze zabírání jsou vyloučeny:

1. malobytové nájemní domy,
2. jediný trvalý byt vlastníka v rozměru přípustném podle zákona,
3. budovy a místnosti sloužící takovým zařízením, která z důvodů mimořádné léčebné péče nebo ze zvláštních důvodů hospodářských nelze přesídliti.

§ 2.

(1) Je-li v zabraných budovách neb místnostech umístění dosavadních uživatelů a zároveň uspokojení účelu, pro nějž se zabírá, nemožné i při nejhospodárnějším jich využití, mohou uživatelé zabraných budov neb místností žádati, aby jim byly přiděleny náhradní místnosti, kteréž by vyhověly účelům, jež v nich byly sledovány, pokud možno v dřívějším rozsahu a jde-li o byt, v rozsahu přípustném podle zákona o zabírání bytů obcemi.

(2) Zabírací úřad jest oprávněn určiti místnosti, které mají býti dosavadnímu uživateli ponechány k užívání neb ku sledování účelu, jemuž zabraná budova sloužila a případně určiti též počet služebnictva, jež nutno nezbytně ubytovati v zabrané budově pro osobní potřebu dosavadního uživatele budovy a pro opatřování místností mu ponechaných.

(3) Při výběru náhradních místností musí zabírací úřad v rámci předchozího odstavce dbáti toho, aby přesídlením do nich nebylo zmařeno další provozování hospodářské činnosti uživatelů neb sledování účelu, jemuž zabrané místnosti sloužily.

(4) Odmítnou-li uživatelé přijmouti náhradní místnosti, jež této podmínce vyhovují, mají nárok pouze na peněžitou náhradu hospodářských škod, způsobených jim zabráním (§ 4, odst. 6. a 7.).

§ 3.

(1) O zabrání rozhodne zabírací úřad po šetření provedeném s vlastníkem a uživateli předmětů, o než jde, neb jejich zplnomocněnými zástupci a se zástupci příslušných úřadů a zájemníků.

(2) Předmětem šetření jsou skutkové okolnosti pro rozhodnutí důležité. Všem zájemníkům musí býti při tom poskytnuta příležitost, aby se o nich vyjádřili.

(3) Nedostaví-li se strana neb její zplnomocněný zástupce k řízení přes řádné pozvání, provede se řízení v její nepřítomnosti.

(4) Byl-li zabrán byt, zabraný dříve podle zákona ze dne 30. října 1919, č. 592 Sb. z. a n., jest obci (společnému bytovému úřadu) nahraditi výlohy s původním zabráním spojené.

(5) Jde-li o budovy umělecky neb historicky cenné, jest třeba kromě toho před jejich zabráním opatřiti souhlas příslušného státního památkového úřadu.

(6) Zabírací nález musí obsahovati:

1. Označení předmětu zabrání dle §u 1, odst. 2. (budova, místnost, pozemek, zařízení),
2. označení veřejného účelu, pro nějž se zabírá,
3. zabírá-li se pro účely obytné, vyznačení veřejného zájmu,
4. opatření o ubytování dosavadních uživatelů neb o náhradních místnostech pro účel, jenž byl v zabraném předmětě sledován (§ 2, odst. 1.),
5. případný výrok, že straně přísluší pouze peněžitá náhrada (§ 2, odst. 4.).

(7) Rozhodnutí budiž dodáno vlastníku a uživatelům zabraných předmětů, jimž přísluší do 8 dnů právo stížnosti k ministerstvu dopravy, - na Slovensku k povereníctvu dopravy a verejných prác, pokud toto povereníctvo není samo zabíracím úřadem, - jakož i zájemníkům, k jichž žádosti se zabírá.

(8) Je-li veřejný účel, pro nějž se zabírá, plněn někým jiným než státní správou, jest zabírací úřad oprávněn žádati ještě před zabráním složení jistoty za výlohy, jež státní správě zabráním vzejdou.

§ 4.

(1) Jakmile zabírací úřad vlastníku neb uživateli zabíraného předmětu oznámí, že bude o tomto předmětě zavedeno řízení podle tohoto zákona, jest nakládání vlastníka i uživatele tímto předmětem bez souhlasu ministerstva dopravy, na Slovensku povereníctva dopravy a verejných prác, neplatno.

(2) Zabráním pozbývají uživatelé zabraných předmětů práva jich užívati.

(3) Zabírací úřad má právo zabrané předměty pro účely v § u1 vyjmenované pronajmouti. Na pronájem nevztahuje se po dobu zabrání stanovení o ochraně nájemníků.

(4) Zabírací úřad má dále právo v zabraných místnostech na svůj náklad provésti stavební úpravy, avšak jen v mezích nejnutnější potřeby, vyslechne o tom vlastníka budovy. V tomto směru příslušejí zabíracímu úřadu práva vyhrazená zákonem stavebníkovi.

(5) Ke stavebním úpravám budov a místností umělecky a historicky cenných jest třeba opatřiti před jejich provedením dobrozdání příslušného státního památkového úřadu.

(6) Zabírací úřad jest povinen vlastníku a uživateli zabraných předmětů poskytnouti přiměřenou peněžitou náhradu za veškeré prokázané hospodářské újmy, jež vlastník neb uživatel zabráním utrpěl.

(7) Též nahradí se náklad vzniklý při přesídlení a při vrácení zabraného předmětu a jiné prokázané majetkové újmy, vzniklé přesídlením. Naproti tomu přihlédne se k odškodnění, jež bylo dáno v přidělených náhradních místnostech.

(8) Pronajme-li zabírací úřad zabrané předměty dle ustanovení odst. 3. tohoto paragrafu, jsou nájemci povinni jemu nahraditi veškeré výlohy, které musil dle předchozího odstavce vlastníku neb uživatelům zaplatiti.

(9) Nedojde-li mezi zabíracím úřadem a vlastníkem neb uživatelem zabraných předmětů k dohodě o výši náhrady, rozhodne o ní v nesporném řízení okresní soud, v jehož obvodu jest zabraný předmět; kdyby zabrání stalo se pro tento okresní soud, provede řízení onen okresní soud, který na návrh deleguje zemský soud (hlavný súd). Soud vyšetřiv poměry a je-li třeba, vyslechnuv znalce, určí usnesením náhradu podle volného uvážení.

(10) Soud rozhoduje také podle volného uvážení dle zásad civilního řádu soudního, má-li útraty soudní hraditi jedna strana, neb mají-li se útraty soudní rozděliti mezi strany a v jakém poměru.

(11) Na Slovensku provádí se soudní řízení dle uherského zákonného čl. XLI. z roku 1881.

(12) Řízení o náhradě nemá vlivu na řízení o zabrání.

§ 5.

Zabrání předmětů trvá, i když se změní jich vlastník.

§ 6.

Nebylo-li jinak ujednáno mezi zabíracím úřadem a vlastníkem, převezme udržování a správu zabraných předmětů zabírací úřad, který hradí výdaje s tím spojené. Na tyto výdaje a na odškodnění za vedení správy jest hleděti při ustanovení peněžité náhrady podle § u4, odst. 6.

§ 7.

(1) Při vrácení nutno zabrané předměty uvésti do původního stavu, není-li jiného ujednání. Úprava a stavební změny, které jsou pro vlastníka zabraného předmětu zřejmě k velikému prospěchu a nejsou v odporu s dřívějším způsobem jeho užívání, musí vlastník předmětu zabíracímu úřadu nahraditi, a to podle hodnoty v době vrácení, nikoliv však více nežli skutečný náklad. Nedohodnou-li se strany, rozhodne soud v § 4 jmenovaný podle zásad téhož paragrafu.

(2) Vrací-li se zabrané zařízení, budiž na žádost vlastníka přihlíženo ke znehodnocení jeho, které by nebylo nastalo, kdyby věc nebyla zabrána.

§ 8.

Nezabere-li zabírací úřad zařízení budovy neb místnosti, jest vlastník zařízení povinen je na své nebezpečenství odkliditi. Pro to vykáže mu zabírací úřad potřebné místnosti v zabrané budově a nemá-li vlastník v budově bytu, i další místnosti, je-li jich nezbytně třeba k dohledu a k opatrování zařízení.

§ 9.

Zabírací úřad jest oprávněn vzdáti se kdykoli zabraných předmětů.

§ 10.

(1) Podle tohoto zákona mohou býti zabrány i předměty od státní správy již najaté.

(2) Zabráním ruší se dosavadní smlouvy nájemní státní správou uzavřené.

(3) Smlouvy nájemní o zabraných předmětech uzavřené mezi jinými stranami, pozbývají platnosti po dobu zabrání, aniž se tím prodlužuje původní doba smluvní.

(4) Nárok na náhradu škody z tohoto důvodu jest vyloučen.

§ 11.

(1) Kdo maří jakýmkoli způsobem řízení o zabrání předmětů dle tohoto zákona, může býti potrestán okresním národním výborem peněžitou pokutou do 5000 Kčs nebo vězením do 6 neděl, pokud nejde o těžší čin trestný podle trestních zákonů.

(2) Tyto tresty mohou býti uloženy také zároveň.

§ 12.

Provedením tohoto zákona pověřuje se ministr dopravy.

§ 13.

Zákon tento nabývá účinnosti dnem vyhlášení.*) Tímto dnem pozbývají současně platnosti zákony ze dne 11. června 1919, č. 332 Sb. z. a n., a ze dne 19. března 1920, č. 180 Sb. z. a n. Zabrání budov a místností, provedená podle těchto zákonů, zůstávají v platnosti; pokud o nich nebylo ještě s konečnou platností rozhodnuto, dlužno je posuzovati podle tohoto nového zákona.

*) Změny provedené zákonem č. 112/1946 Sb. nabývají účinnosti dnem 1. Ledna 1946.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.